

**Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dusznikach–Zdroju
za rok 2024
oraz
wykaz potrzeb w zakresie
pomocy społecznej
na rok 2025**

DUSZNIKI-ZDRÓJ, MARZEC 2025

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE

II. REALIZACJA USTAWOWYCH ZADAŃ PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2024

III. REALIZACJA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2024

IV. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2024

V. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2025

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom kryzysowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Jednocześnie ustawodawca określił, iż osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc społeczna oferuje szereg świadczeń uzależnionych od potrzeb i zaistniałych sytuacji życiowych. Udzielenie pomocy w odpowiedniej formie jest jednak uzależnione od spełnienia określonych warunków. Pierwszym z nich jest sytuacja, w jakiej znajduje się osoba/rodzina ubiegająca się o takie świadczenia. Trudna sytuacja materialna nie zawsze jest wystarczającym powodem do tego, aby otrzymać pomoc finansową. Proces weryfikacji wszystkich informacji potrzebnych do określenia sytuacji życiowej beneficjenta nie jest sprawą prostą. Pod uwagę bierze się nie tylko sytuację finansową osoby zainteresowanej pomocą, istotne są również inne czynniki, które udzielenie takiej pomocy gwarantują lub jej pozbawiają. Dotyczy to zarówno współpracy i aktywności beneficjenta, które zmierzają do zmiany trudnej sytuacji życiowej, w jakiej się znalazł, jak również spełnienia warunków kryterium dochodowego czy ostatecznie właściwego wykorzystania udzielonej mu pomocy.

Pomoc społeczna nie ma na celu zapewnienia źródeł utrzymania osobom/rodzinom ich pozbawionym, których stan zdrowia pozwala na wykonywanie pracy. Jednym z jej zadań jest jedynie okresowe wspomaganie takich osób w działaniach aktywizacji zawodowej i społecznej.

Zgodnie z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy społecznej.

II. REALIZACJA ZADAŃ USTAWOWYCH PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2024

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju zwany dalej „Ośrodkiem” jest jednostką organizacyjną gminy Duszniki-Zdrój utworzoną na podstawie Uchwały Nr 17/V//90 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 27 lipca 1990 roku w sprawie utworzenia terenowej jednostki organizacyjnej realizującej zadania z zakresu pomocy społecznej.

Zakres działania Ośrodka określa:

1. Statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju przyjęty Uchwałą Nr X/77/24 z dnia 28 listopada 2024 r. Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju,
2. Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Nr 4/2011 Dyrektora OPS z dnia 1 lipca 2011 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 4/2021 Dyrektora OPS z dnia 1 czerwca 2021 r. i Zarządzeniem Nr 5/2024 Dyrektora OPS z dnia 20 maja 2024 r.
3. Regulamin pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju przyjęty Zarządzeniem Nr 9/2024 Dyrektora OPS z dnia 5 listopada 2024 r.
4. Regulamin wynagradzania pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju przyjęty Zarządzeniem Nr 8/2024 Dyrektora OPS z dnia 4 listopada 2024 r.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww ustawy.

Celem działania Ośrodka jest organizacja i wykonywanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań nałożonych ustawami i przekazanych do realizacji na podstawie upoważnień Burmistrza Miasta Duszniki-Zdrój i uchwał Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju.

Ośrodek prowadzi działania mające na celu zaspokojenie potrzeb życiowych i wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, motywowanie ich do wykorzystywania własnych możliwości oraz współuczestnictwa w rozwiązywaniu swoich problemów, a także organizuje działania pomocowe skierowane do osób i rodzin zagrożonych dysfunkcją lub wykluczeniem społecznym.

Ośrodek realizuje zadania z zakresu:

- a) pomocy społecznej;
- b) świadczeń rodzinnych;
- c) świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- d) postępowań wobec dłużników alimentacyjnych;
- e) zasiłków dla opiekunów;
- f) udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym;
- g) Karty Dużej Rodziny;
- h) wsparcia kobiet w ciąży i rodzin ”Za życiem”;
- i) pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- j) wspierania rodziny i pieczy zastępczej;
- k) dodatków mieszkaniowych i energetycznych;
- l) przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii;

- ł) przeciwdziałania przemocy domowej w tym prowadzenie obsługi organizacyjno-technicznej zespołu interdyscyplinarnego;
- m) ochrony zdrowia psychicznego;
- n) ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych;
- o) pomocy i świadczeń materialnych dla uczniów;
- p) dożywiania;
- r) zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznania potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- s) ustalania uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- t) współtworzenia i koordynowania realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- u) realizacji programów systemowych i innych współfinansowanych z Unii Europejskiej i budżetu państwa;
- w) pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- y) zadań wynikających z ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu oraz zadań wynikających z ustawy z dnia 23 maja 2024 r. bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.
- z) innych zadań w oparciu o odrębne przepisy lub na podstawie udzielonych upoważnień lub pełnomocnictw.

Sporządzone sprawozdanie zawiera analizę budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju za rok 2024 oraz szczegółowy opis realizowanych zadań z wyłączeniem zagadnień dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, które stanowi odrębne opracowania.

2.1. ZARZĄDZENIA I UCHWAŁY

W roku 2024 Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju wydał łącznie **13 zarządzeń** dotyczących organizacji pracy Ośrodka, w tym w sprawie:

- skrócenia czasu pracy Ośrodka w dniu 29 marca 2024 r,
- wprowadzenia aneksu do Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- udzielenia upoważnienia do czynności bankowych dla osoby zastępującej Dyrektora Ośrodka podczas jego nieobecności,
- wprowadzenia instrukcji postępowania z kluczami oraz zabezpieczenia pomieszczeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- wprowadzenia zmiany regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- regulaminu wynagradzania pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- przeprowadzenia inwentaryzacji majątku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- wprowadzenia regulaminu wynagradzania pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- wprowadzenia regulaminu pracy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,

- wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- powołania inspektora ochrony danych osobowych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju,
- wprowadzenia regulaminu ochrony danych osobowych, załączników do regulaminu, instrukcji postępowania w sytuacji naruszenia systemu ochrony danych osobowych, rejestru udostępnień oraz rejestru naruszeń,
- powołania Komisji Rekrutacji prowadzącej nabór na wolne stanowisko Kierownika Klubu Senior+ w Dusznikach-Zdroju.

Ponadto Ośrodek przygotował projekty **4 uchwał** przyjęte przez Radę Miejską w Dusznikach-Zdroju w zakresie zadań realizowanych przez Ośrodek, w tym w sprawie:

- szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług,
- ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia – w schronisku dla osób bezdomnych,
- uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju.

2.2. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Tabela nr 1. Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej wg stanu na koniec 2024 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju	2024
Dyrektor	1 (etat)
Główna księgowa	1 (etat)
Inspektor w dziale świadczeń socjalnych, młodszy księgowy	1 (etat)
Specjalista pracy socjalnej	1 (etat)
Starszy pracownik socjalny	2 (etat)
Inspektor ds. świadczeń	1 (etat)
Podinspektor ds. świadczeń rodzinnych	1 (etat)
Archiwista	1 (etat)
Opiekun osób starszych	2 (etat)
Kasjer	1/4 (etat)
Asystent Rodziny	1 (umowa zlecenie)

Ogółem	12
Klub Senior+	2024
Opiekun	1/2 (etat)
Ogółem	1

Źródło: opracowanie własne

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju, w roku sprawozdawczym zatrudnionych było 12 pracowników. W ramach programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” i „Opieka wytchnieniowa” zatrudniono 10 osób (10 umów zlecenie). W Klubie Senior+, w roku sprawozdawczym zatrudniony był opiekun (1/2 etatu) i osoby realizujące zajęcia (4 umowy zlecenie).

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 u-st. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników socjalnych. W roku 2024 zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych prowadzących 3 rejony w gminie Duszniki-Zdrój.

2.3. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W ROKU 2024

Tabela nr 2. Struktura wydatków OPS w Dusznikach Zdroju z podziałem na zadania zlecone i zadania własne w 2024 r.

Zadanie	Wydatki z Budżetu Państwa	Gmina	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach
Świadczenie rodzinne , fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, koszty	1 202 299,10 36 540,00	0,00	86	173
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – stały	20 352,70	0,00	23	25
Składki na ubezpieczenie zdrowotne - CIS	5 894,65	0,00	7	7
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – rodzinne	58 896,29	0,00	15	30
Świadczenia rodzinne - Ukraina	128 550,04	0,00	26	82
Świadczenie 300+ - Ukraina	0,00	0,00	0	0
Świadczenie wychowawcze wraz z środkami na wynagrodzenia	0	0,00	0	0
Domy Pomocy Społecznej	0,00	639 750,81	10	10
Zasiłki stałe	226 010,23	0,00	23	24
Zasiłki okresowe	32 138,51	0,00	30	41

Zasiłki i pomoc w naturze	0,00	16 750,00	36	49
W tym specjalne	0,00	11 550,00	24	32
Usługi opiekuńcze	10 350,00	114 438,89	24	24
Dożywianie	31 950,00	22 366,50	23	36
Dodatki mieszkaniowe	0	161 827,89	71	136
Czyste powietrze - zaświadczenia	0	0	29	-----
Stypendia	1 435,00	398,15	2	6
Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. oraz 2024 r.	10 896,20	0	17	43
Dodatki osłonowe	56 842,64	0	193	339
Bon energetyczny	85 750,07	0	243	411
Prace społecznie-użyteczne	0	4 789,52	4	13
Sprawienie pogrzebu	-----	0	0	0
Schronienie	0	9 510,74	1	1
Piecza zastępcza	0	329 047,57	17	38
KDR	266	0	14	21
Wspieranie rodziny, asystent rodziny	0	15 600,00	7	21
Opieka Wytchnieniowa	52 326,00	0,00	6	13
Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością	108 509,52	0,00	6	6
Dodatek gazowy - ref. VAT	0,00	0	0	0
Mieszkanie treningowe	0	2 713,31	0	0
Klub Senior+	38 880,00	38 880,00	20	-
Przemoc w rodzinie	0	6000,00	9	14
Utrzymanie OPS wraz z wynagrodzeniami	191 422,15	958 306,63	-	-
Licencja programu POMOST	8 624,00	0	-	-
Razem wydatki	2 311 859,88	2 320 380,01		

Źródło: opracowanie własne z danych sprawozdawczych za 2024 r.

2.4. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

2.4.1. Pomoc społeczna – świadczenia pieniężne i niepieniężne

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej, itp.

Katalog przesłanek umożliwiających przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest otwarty i można przyznać świadczenia również w innych przypadkach, niż przewiduje to ustawa, pod

warunkiem że są uzasadnione i konieczne dla dobra osoby lub rodziny, a także najbliższego otoczenia (racjonalne i celowe).

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty netto 776,00 zł miesięcznie, natomiast osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty netto 600,00 zł miesięcznie. Kryteria te od 2025 roku uległy zwiększeniu.

System pomocy społecznej w zakresie finansowym (zasiłki stałe, okresowe, celowe) objął wsparciem 79 rodzin. Liczba rodzin korzystających ze wszystkich form wsparcia 2024 r. w zakresie realizowanych zadań własnych i zleconych wyniosła 199 rodziny liczących 253 osób. Liczba mieszkańców przebywających na terenie Gminy Duszniki-Zdrój na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 3824 osób. Liczba bezrobotnych mieszkańców zarejestrowanych w PUP na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 117, w tym z prawem do zasiłku 23 osób tj. 2,87 % mieszkańców Gminy Duszniki-Zdrój.

W roku 2024 powodem przyznania pomocy społecznej była trudna sytuacja życiowa spowodowana: ubóstwem (34 rodzin), długotrwałą lub ciężką chorobą (68 rodzin), bezrobociem (13 rodzin), niepełnosprawnością (42 rodzin), bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (6 rodziny), potrzebą ochrony macierzyństwa (1 rodzina), alkoholizmem (15 rodziny), bezdomnością (1 osoba) i narkomania (1 osoba).

2.4.2.Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju w roku 2024 należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Tabela nr 3. Zasiłki stałe w 2024 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		23	251	226 010,00	23	24
W tym	dla osoby samotnie gospodarującej	22	248	223 792,00	22	22
	dla osoby pozostającej w rodzinie	1	3	2 218,00	1	2

Źródło: opracowanie własne

Zasilek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela nr 4. Zasilki okresowe w 2024 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki okresowe ogółem:	16	85	32 139,00	16	21
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	4	42	15 504,00	6	6
długotrwałej choroby	10	37	14 929,00	8	13
niepełnosprawności	1	4	1 180,00	1	1
innej przyczyny	1	2	526,00	1	1

Źródło: opracowanie własne

Zasilek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. Jeżeli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryteria. Jest on przyznawany na szczególną okoliczność i uzasadniony przypadek wynikający z wystąpienia wielu niefortunnych zbiegów wydarzeń/zdarzeń wykraczających poza możliwości ludzkiej zapobiegliwości.

Tabela nr 5. Zasilki celowe i specjalne zasilki celowe w 2024 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób w rodzinach
Zasilki celowe ogółem:	36	16 750,00	48
w tym zasilki celowe specjalne	24	11 550,00	29

Źródło: opracowanie własne

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie w zakresie **wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie funkcji opiekuna prawnego**.

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, jednakże nie wymaga ono przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa - wypłata wynagrodzenia następuje dopiero po otrzymaniu na ten cel środków od Wojewody. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna - wniosek złożony do OPS wraz z załączonymi do niego:

1. odpisem prawomocnego postanowienia Sądu o ustaleniu i przyznaniu wynagrodzenia dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej,
2. zaświadczeniem Sądu potwierdzającym ustanowienie prawne dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej,
3. dowodem osobistym lub innym dokumentem stwierdzającym tożsamość opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej.

Z uwagi na fakt, iż wynagrodzenie opiekuna prawnego zakwalifikowane zostało jako świadczenie z pomocy społecznej opiekun prawny pobierający wynagrodzenie ma obowiązek informowania ośrodka pomocy społecznej o zmianie swojej sytuacji, w szczególności o zaprzestaniu pełnienia funkcji opiekuna prawnego i/lub o uchyleniu postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W roku 2024 Ośrodek nie realizował powyższego zadania gdyż nie wpłynął żaden wniosek od opiekuna osoby.

2.4.3. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań treningowych,
- sprawienie pogrzebu,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne,
- kontrakt socjalny,
- wytaczanie powództwa o roszczenia alimentacyjne.

2.4.3.1. Praca socjalna

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w Ośrodku a wynikających z art. 45 ust. 1-4 ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie **pracy socjalnej**.

Jest ona rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W okresie sprawozdawczym praca socjalna była świadczona w środowiskach m.in. w zakresie:

- wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji,
- kierowania do skorzystania z konsultacji prawnej, poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego i rodzinnego,
- pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia,
- pomocy w prawidłowym gospodarowaniu budżetem domowym,
- pomocy w uzyskaniu sprzętu ortopedycznego i medycznego,
- ujawnienia przemocy domowej i uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”,
- współpracy w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- wsparciu w załatwianiu spraw urzędowych,
- współpracy z asystentem rodziny,
- współpracy z instytucjami (PUP, ZUS, PCPR oraz innymi podmiotami),
- podjęcia leczenia odwykowego i kontakt ze specjalistami terapii uzależnień,
- poprawy stanu zdrowia (uzyskanie miejsca na oddziale szpitalnym, dotarcie do lekarza pierwszego kontaktu, specjalisty),
- umieszczenia podopiecznego w DPS, ZOL bądź oddziale paliatywnym,
- występowania do sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinno-wychowawczą i zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem,
- pomocy w kompletowaniu dokumentów,
- współpracy z GKRPA,
- pomocy w uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- wydawania zaświadczeń i przygotowywanie pism na wniosek klienta pomocy społecznej,
- przeprowadzania wywiadów środowiskowych zleconych przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i ubezpieczenia zdrowotnego.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o zawarty z rodziną/osobą kontrakt socjalny, czyli pisemną umowę zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy. Pozwala rodzinom lub osobom zainteresowanym rozwiązaniem swoich problemów na wybór odpowiednich środków i metod działania prowadzących do realizacji długofalowego planu pomocy. W kolejnych etapach realizacji umożliwia dokonywanie oceny osiągniętych celów, zarówno krótko jak i długoterminowych, poprzez porównanie stanu wyjściowego osoby/rodziny ze stanem aktualnym. Ocena umożliwia stwierdzenie, czy w sytuacji osoby/rodziny zachodzą zmiany i czy zmierzają one w wyznaczonym przez strony kontraktu kierunku. Pisemna forma kontraktu daje możliwość zarówno rodzinom/osobom jak i pracownikowi socjalnemu konfrontowania podejmowanych ustaleń z dalszą ich realizacją.

W roku 2024 z tej formy pomocy społecznej skorzystała 76 rodzin, nie prowadzono pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny część A i B i projektu socjalnego.

2.4.3.2. Poradnictwo specjalistyczne

Pracownicy Ośrodka podejmowali działania na rzecz osób i rodzin w celu zapobiegania pogłębianiu się występujących dysfunkcji w ramach porad, które polegały na udzieleniu bezpośredniego wsparcia osobie lub rodzinie przeżywającej sytuację szeroko rozumianego kryzysu np. uzależnienia członka rodziny, przemocy domowej, choroby psychicznej, kryzysu powstałego w wyniku nagłej zmiany własnej sytuacji życiowej, straty członka rodziny itp.

Udzielone poradnictwo:

Psycholog

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne prowadzone było w ramach indywidualnych porad i konsultacji w OPS – pomocą objętych zostało 29 osób.

Specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej

Usługi z tego zakresu prowadzone były w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego – pomocy udzielono 18 osobom.

Specjalista ds. uzależnień

Usługi z tego zakresu prowadzone były w ramach Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Dusznikach-Zdroju – pomocą objęto 34 osoby.

2.4.3.3. Usługi opiekuńcze

Obowiązek **świadczenia usług opiekuńczych** spoczywa na gminie i wynika z art. 50 ustawy o pomocy społecznej. Usługi opiekuńcze stanowią ważny element wsparcia niezbędnego niepełnosprawnym mieszkańcom gminy. Dzięki tej pomocy wiele osób mimo podeszłego wieku, osamotnienia, chorób i wynikłych z nich dysfunkcji może nadal mieszkać u siebie w domu, miejscu uznanym za spokojne i bezpieczne. Usługi opiekuńcze przyznawane są osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, oraz osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Celem realizacji usług opiekuńczych jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Tabela nr 6. Realizacja zadań w formie usług opiekuńczych w 2024 r.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota do opłaty wynikająca z przyznanej decyzji	Kwota poniesiona przez podopiecznego	Kwota poniesiona przez Gminę
Rok 2024	24	1400	42 000,00 zł	14 306,00 zł	27 694,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 7. Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych	21	22	29	24

Źródło: opracowanie własne

Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizuje specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W roku 2024 nie było żadnych sygnałów, ani informacji o potrzebach w tym zakresie. Nadmienić należy, że Gmina nie posiada środków finansowych na ten cel. W przypadku konieczności takiej formy wsparcia, spełnienia warunków i zakwalifikowania osób do udzielenia pomocy tutaj. Ośrodek wnioskować będzie do Wojewody Dolnośląskiego o zapotrzebowanie na przyznanie dotacji finansowej na powyższy cel.

2.4.3.4. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach

Kierowanie do **domu pomocy społecznej** i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy, w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka;
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Zgodnie z art.61 ust.3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą takiej opłaty. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym średni miesięczny koszt utrzymania ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku. Jeśli dochody pensjonariusza są zbyt niskie i nie wystarczają na co miesięczne opłaty, gmina musi wziąć na siebie to zobowiązanie w części lub w całości.

W roku 2024 w domach pomocy społecznej przebywało 10 mieszkańców Gminy Duszniki-Zdrój. Łączny koszt poniesiony przez Gminę wynosił 639 750,81 zł. Zauważalny jest wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają. W ubiegłym roku nastąpił wzrost dopłaty gminy do pobyków w DPS.

Tabela nr 8. Wydatki gminy poniesione na dopłaty do pobytu w DPS w 2024 r.

Rok	Koszt świadczeń (w zł)
2024	639 750,81

Źródło: opracowanie własne

2.4.3.5. Kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań treningowych

Kierowanie do schroniska i ośrodka wsparcia jest kolejnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. **Osoba bezdomna** to według art. 6 ustawy o pomocy społecznej osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest zobowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu. (art. 101 ust. 3, 7 ustawy o pomocy społecznej). Bezdomność jest kryzysem stanu egzystencjalnego osoby, która nie posiada miejsca zamieszkania i pozbawiona jest środków niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb.

Pracownicy socjalni tut. Ośrodka są w stałym kontakcie z osobami bezdomnymi jak również ochroną zdrowia i policją. Udziałają specjalistycznego poradnictwa, motywują do podejmowania działań w kierunku przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej poprzez mobilizowanie do aktywności zawodowej, odbudowania więzi rodzinnych, motywują do leczenia odwykowego. Na terenie Gminy Duszniki-Zdrój nie funkcjonuje schronisko oraz noclegownia.

W roku 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej podpisał kolejną umowę o współpracy z Schroniskiem św. Brata Alberta dla Bezdomnych Mężczyzn w Szczodrem, w którym umieszczona jest 1 osoba bezdomna z Gminy Duszniki-Zdrój.

Odpłatność za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych na 2024 r. określona została w Uchwale Nr LXXVI/491/24 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 22.04.2024 r.

Dobową stawkę opłaty za jeden dzień pobytu w schronisku dla bezdomnych określono na kwotę 47,45 zł.

Tabela nr 9. Liczba osób korzystających z pomocy z powodu bezdomności w 2024 r.

Liczba bezdomnych ogółem korzystających z pomocy	1
Liczba bezdomnych osób, którym sfinansowano koszt pobytu w schronisku	1
Koszt poniesiony przez Gminę w wyniku umieszczenie osoby bezdomnej w schronisku	9 510,74 zł

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy **prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych**. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie treningowe zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

OPS zarządza pomieszczeniem mieszkalnym znajdującym się w budynku przy ul. Słowackiego 21a/11 z przeznaczeniem na prowadzenie mieszkania treningowego, które składa się z 1 pokoju, kuchni, łazienki i przedpokoju, przeznaczone jest dla 1 osoby.

Szczegółowe zasady organizacji i funkcjonowania mieszkania treningowego oraz zasady pobytu w określa regulamin organizacji i zasad funkcjonowania mieszkania, który został wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju.

W roku 2024 Ośrodek nie udzielił pomocy w formie zapewnienia miejsca w mieszkaniu treningowym ze względu na brak zgłoszeń w tym zakresie.

Wydatki za mieszkanie treningowe dotyczyły tylko opłat za abonament mediów w wys. 2713,31 zł

2.4.3.6. Sprawienie pochówku

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobie zmarłej. Sprawienie pogrzebu jest jednym ze świadczeń niepieniężnych przyznawanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Organ zorganizuje pogrzeb, gdy osoba zmarła nie posiadała rodziny lub członkowie rodziny z jakiś przyczyn odmawiają podjęcia działań zmierzających do pochówku. Organizacja pogrzebu odbywa się na zasadach określonych przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W roku 2024 Ośrodek nie dostał żadnego zlecenia i zgłoszenia na sprawienie pochówku.

2.4.3.7. Opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne

2.4.3.7.1. Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne. W roku 2024 składki opłacono 23 osobom. Roczny koszt świadczeń wyniósł 20 352,70 zł.

2.4.3.7.2. Opłacanie składek za osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej

W myśl art. 66 ust. 1 pkt 30 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – dalej u.ś.o.z. osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt socjalny w wyniku zastosowania procedury, o której mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu **podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego**. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób skierowanych do Centrum Integracji Społecznej powstaje po upływie 30 dni od dnia rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, a wygasa z dniem zakończenia realizacji programu lub zaprzestania realizacji programu w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym (art. 73 ust. 1 pkt 13 lit. a u.ś.o.z.). W 2024 r. składki opłacono dla 7 osób na łączną kwotę 5 894,65 zł.

2.4.3.7.3. Opłacanie składek w celu potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych

Zgodnie z **ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W roku 2024 r. wydane zostały 3 decyzje na ubezpieczenie.

2.4.3.8. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą między pracownikiem socjalnym z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Końcowym efektem kontraktu socjalnego powinna być taka

poprawa sytuacji osoby lub rodziny, która spowoduje, że nie będzie już potrzebowała korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej lub pomoc będzie jej udzielana w mniejszym stopniu. Jednocześnie odmowa zawarcia kontraktu albo niedotrzymanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o jego przyznaniu lub wstrzymania jego udzielania.

W roku 2024 zrealizowano i sporządzono 1 kontrakt socjalny.

2.4.3.9. Wytaczanie powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz podopiecznych

W roku 2024 Dyrektor Ośrodka **nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz podopiecznych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej**. Wszystkim zainteresowanym osobom zgłaszającym się do OPS udzielana jest pełna informacja o prawach i obowiązkach wynikających z Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, a zwłaszcza o obowiązku alimentacyjnym. Pracownicy socjalni podczas wywiadów środowiskowych informują o sposobie wytaczania powództwa o roszczenie alimentacyjne a także przeprowadzali wywiad alimentacyjny lub wnioskowali pisemnie do gminy miejsca zamieszkania osoby zobowiązanej o wywiad alimentacyjny. Decyzja o zwolnieniu lub ustaleniu alimentacji podejmowana jest na podstawie wywiadu alimentacyjnego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego.

2.4.3.10. Inne działania Ośrodka

W roku 2024 do Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju wpłynęło 925 spraw z różnych instytucji, tj.: Ośrodków Pomocy Społecznej, Sądu Rodzinnego, Zakładu Karnego, szkół, schronisk, komornika, UM, placówek ochrony zdrowia.

W roku 2024 Ośrodek wystąpił 7 razy do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny oraz małoletnich dzieci. Pracownicy Ośrodka współpracując z kuratorem zawodowym Sądu Rejonowego w Kłodzku oraz kuratorami społecznymi sprawującymi nadzory w naszej gminie, wystąpili do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z 10 wnioskami o rozmowy motywacyjne oraz 2 wnioskami do Prokuratury. Przeprowadzono 49 wywiadów środowiskowych zleconych przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie w sprawie:

- ✓ ustalenia odpłatności za pobyt w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- ✓ rozłożenia zadłużenia alimentacyjnego na raty,
- ✓ ubezpieczenia zdrowotnego.

Obsługa środowisk wymaga ogromnego nakładu pracy związanego z przyjmowaniem i załatwianiem wniosków o pomoc. Należy przy tym zaznaczyć, że każda ze spraw wiąże się również z wydaniem decyzji lub innych rozstrzygnięć administracyjnych, zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

W 2024 roku nie wystąpiono do Komendanta Komisarzatu Policji w Polanicy-Zdroju o przydzielenie asysty funkcjonariusza Policji podczas przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

III. REALIZACJA PROJEKTÓW I PROGRAMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2024

W niniejszym rozdziale zamieszczono informacje dotyczące realizowanych projektów i programów.

3.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Prawo do posiłku na podstawie ustawy o pomocy społecznej ma osoba lub rodzina, jeżeli jest tego pozbawiona. Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2023-2028 jest realizowany przez Gminę Duszniki-Zdrój na podstawie przyjętego Uchwałę Nr LXX/419/23 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 26 października 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania - Posiłek w szkole i w domu”

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Zgodnie z Uchwałą Nr LXXI/429/23 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 30 listopada 2023 r., podwyższone zostało do 200% kryterium dochodowe w celu przyznania pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W roku 2024 w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” objęto pomocą ogółem 36 osób, w tym korzystających z posiłku 30 i 6 otrzymując zasiłek celowy. Ogółem koszt programu wyniósł 54 316,50 zł (środki własne-22 366,50 zł i dotacja-31 950,00 zł).

Dożywianie prowadzone było łącznie w 4 placówkach, w tym stołówki w:

- ✓ Żłobku,
- ✓ Przedszkolu,
- ✓ Miejskim Zespole Szkół,
- ✓ Bar "Mała gastronomia".

Pomocą w formie dożywiania przyznawaną na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej objęto w szczególności osoby bezrobotne, samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku.

Tabela nr 10. Rzeczywista liczba osób objętych programem w latach 2021-2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023	2024
Rzeczywista liczba osób objęta programem ogółem	45	37	42	36
w tym dzieci	14	11	11	6
Zasiłek celowy	7	11	10	6
Koszt programu ogółem	70 116,00	71 757,00	59 980,50	54 316,00

Źródło: opracowanie własne

3.2. Realizacja Programu "Opieka wytchnieniowa" – Edycja 2024

Program kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem dla siebie, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej może służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. Realizowany Program przez Gminę Duszniki-Zdrój odbył się w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej dla 6 osób dorosłych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. W roku 2024 Ośrodek zatrudniał 6 osób, którzy sprawowali usługi opieki wytchnieniowej. Całkowity koszt realizacji zadania został sfinansowany z budżetu państwa i wyniósł 52 326, 00 zł.

3.3. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – Edycja 2024

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024, ma na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Usługa asystenta jest formą wsparcia finansowaną w 100 procentach ze środków Funduszu Solidarnościowego .

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

Program zapewnia także:

- możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;
- przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych;
- zwiększenie wsparcia świadczonego przez asystentów ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ASPE) w zakresie wsparcia niepełnosprawnych uczniów, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej pomaga przy :

- w wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe (społeczne, sportowe)
- w zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- w załatwianiu spraw urzędowych,
- w nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy),
- w wykonywaniu czynności dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do/z placówki oświatowej).

W roku 2024 Ośrodek zatrudniał 4 asystentów, którzy sprawowali usługi asystenckie dla 6 osób. Całkowity koszt realizacji zadania został sfinansowany z budżetu państwa i wyniósł 108 509,52 zł.

3.4. Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju we współpracy z Bankiem Żywności we Wrocławiu realizował Program **Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus** – Podprogram 2023. W tym zakresie w dniu 22 czerwca 2024 r. podpisano umowę nr 47/FEPZ PP 2023 na realizację zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych do osób najbardziej potrzebujących. Pomocą żywnościową w Programie były objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 i 1693) i których dochód nie przekraczał 235% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2 056,40 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1 590,00 zł dla osoby w rodzinie.

Dystrybucja produktów odbywała się w dniu następującym po dniu dostawy. Wydanych zostało osobom potrzebującym 100 paczek żywnościowych.

Zestaw na Podprogram 2023 dla jednego odbiorcy końcowego obejmował artykuły spożywcze w łącznej ilości około 34 kg:

1) Artykuły warzywne i owocowe:

- Groszek z marchewką
- Koncentrat pomidorowy,
- Dżem truskawkowy

2) Artykuły skrobiowe:

- Makaron jajeczny świderki
- Mąka pszenna,
- Kasza jęczmienna
- Płatki owsiane
- Herbatniki maślane
- Kawa zbożowa rozpuszczalna

3) Artykuły mleczne:

- Mleko UHT
- Ser podpuszczkowy dojrzewający

4) Artykuły mięsne:

- Szynka wieprzowa mielona,
- Szynka drobiowa
- Pasztet wieprzowy
- Szprot w oleju.

5) Cukier:

- Cukier biały

6) Tłuszcze:

- Olej rzepakowy

7) Dania gotowe:

- Fasolka po bretońsku.

W ramach Programu odbyły się działania towarzyszące w formie bezpłatnych warsztatów i szkoleń dotyczących m.in.: przygotowywania posiłków, zdrowego odżywiania, sprawnego zarządzania budżetem domowym i zapobiegania marnowaniu żywności. Łącznie w warsztatach i pogadance uczestniczyło 30 osób.

3.5. Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Od 1 stycznia 2018 r. Karta Dużej Rodziny dostępna jest w dwóch formach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i nowej elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych). Od początku 2019 roku karta przysługuje rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej.

- W 2024 roku do tut. Ośrodka złożono 14 wniosków o przyznanie KDR, w tym:
- kart dla rodzin wielodzietnych, gdy karta przyznana jest wyłącznie rodzicom – 8,
 - karty będące skutkiem zmiany liczby członków rodziny lub przyznanie karty dla członka rodziny, który był już posiadaczem karty – 4,
 - wydanie duplikatu karty – 2.
- Przyznano 21 KDR w tym:
- kart dla rodzin wielodzietnych, gdy karta przyznana jest wyłącznie rodzicom – 9,
 - karty będące skutkiem zmiany liczby członków rodziny lub przyznanie karty dla członka rodziny, który był już posiadaczem karty – 10,
 - wydanie duplikatu karty – 2.

Tabela nr 11. Realizacja zadań o KDR w 2024

Realizacja zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Wyszczególnienie	Dotacja należna związana z realizacją ustawy w okresie 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r.					
	Okres 1.01.2024 r. - 29.02.2024 r.			Okres 1.03.2024 r. - 31.12.2024 r.		
	Ilość wniosków (szt.)	Ilość przyznanych kart (szt.)	Kwota dotacji należnej ze środków budżetu państwa (w zł)	Ilość wniosków (szt.)	Ilość przyznanych kart (szt.)	Kwota dotacji należnej ze środków budżetu państwa (w zł)
	1	2	3	4	5	6
Przyznanie kart dla rodzin wielodzietnych w gminie - art. 29 ust.4 ustawy	1	0	0,00	0	0	0,00
Przyznanie kart dla rodzin wielodzietnych, gdy karta przyznana jest wyłącznie rodzicom - art. 29 ust. 4 ustawy	2	2	42,00	6	6	144,00
Przyznanie karty będącej skutkiem zmiany liczby członków rodziny lub przyznanie karty dla członka rodziny, który był już posiadaczem karty - art. 29 ust. 5 ustawy	3	0	0,00	4	10	70,00
Wydanie duplikatu karty - art. 29 ust. 6 ustawy	4	0	0,00	2	2	10,00
Wydanie karty tradycyjnej w przypadku gdy członkowi rodziny wielodzietnej została już udostępniona karta elektroniczna - art. 29 ust. 6 ustawy	5	0	0,00	0	0	0,00
Razem	6	2	42,00	12	18	224,00

Źródło: opracowanie własne

Łącznie z budżetu państwa wydatkowano **226,00 zł** z otrzymanej dotacji.

3.6. Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025

3.6.1. Realizacja Polityki senioralnej w gminie Duszniki-Zdrój w roku 2024

Program Polityki Senioralnej w Gminie Duszniki-Zdrój na lata 2022-2030, stanowi rozwinięcie i skonkretyzowanie celów oraz działań zapisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 odnoszących się do szeroko pojmowanej lokalnej polityki senioralnej. Program powstał w oparciu o konsultacje z instytucjami, fundacjami, stowarzyszeniami, podmiotami prowadzącymi działania aktywizujące środowisko osób starszych, jak również na podstawie konsultacji ze środowiskiem senioralnym z gminy Duszniki-Zdrój.

Analiza danych statystycznych dla miasta Duszniki-Zdrój wskazuje, że w przeciągu ostatnich dziesięciu lat zanotowano spadek ogólnej liczby ludności oraz wzrost liczby ludności powyżej 60 roku życia. Według statystyk USC liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 3 824 osób, w tym 1387 osób to mieszkańcy w wieku 60+ i więcej.

Tabela nr 12. Liczba osób 60+ w Dusznikach-Zdroju w latach 2014-2024

Rok	Liczba osób powyżej 60 roku życia			
	Kobiety	Mężczyźni	Liczba seniorów	Liczba mieszkańców
2014	836	330	1166	4837
2015	844	348	1192	4787
2016	884	396	1201	4745
2017	898	403	1301	4728
2018	898	411	1309	4629
2019	906	421	1327	4545
2020	921	433	1354	4422
2021	877	389	1266	4170
2022	860	393	1 253	4051
2023	908	477	1385	3968
2024	850	537	1387	3824

Źródło: opracowanie własne

Struktura demograficzna Gminy Duszniki-Zdrój jest odzwierciedleniem ogólnych tendencji, jaka występuje zarówno w kraju, jak i w Europie.

W roku 2023 liczba ludności Polski wyniosła 37,6 mln, w tym blisko 9,9 mln stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej (26,3%). W stosunku do 2022 r. liczba osób w wieku senioralnym wzrosła o 96 tys. osób tj. o 1,0%. Długotrwały spadek urodzeń zapoczątkowany po 1983 r. i utrzymujące się niskie natężenie urodzeń spowodowały, że w wiek prokreacji wchodzi coraz mniej liczne roczniki. Polska znalazła się w takim momencie rozwoju demograficznego, że nawet wzrost współczynnika dzietności do poziomu gwarantującego prostą zastępowalność pokoleń (2,1-2,15) nie spowoduje – w krótkim okresie – odwrócenia tych procesów i nie powstrzyma zmniejszania się liczby ludności kraju i postępującego starzenia się jej struktury. Postępować będzie proces starzenia się ludności Polski. Wzrastać będzie liczba osób w wieku 65 lat i więcej. Zakłada się, że na końcu horyzontu prognozy (2060 rok) będzie ich więcej o ponad 2,5 miliona w porównaniu do 2022 r. (wzrost o 34,2%). Przewidywany jest również znaczny wzrost liczby osób w wieku 80 lat i więcej. Do 2060 r. liczba ta wzrośnie ponad dwukrotnie (w porównaniu do 2022 r.). Należy zwrócić również uwagę na zmiany w liczbie kobiet w wieku 15-49 lat, czyli potencjalnych matek. Spodziewany jest spadek tej liczby do 2060 r. aż o 29,2% (w odniesieniu do 2022 r.).

Widoczny proces pogłębienia starzenia się społeczeństwa, uzasadnia potrzebę budowania polityki senioralnej uwzględniającej potrzeby osób starszych i poprawiających komfort ich życia. Jedną z podstawowych instytucji udzielających wsparcia seniorom w gminie Duszniki-Zdrój jest Ośrodek Pomocy Społecznej, który świadczy na rzecz osób starszych usługi opiekuńcze, które obejmują pomoc w zaspokojeniu potrzeb życiowych, pomoc w codziennych zajęciach, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Udzielane jest wsparcie socjalne, psychologiczne, poradnictwo i wsparcie emocjonalne osób starszych.

3.6.1. Działalność Klubu Seniora + w Dusznikach-Zdroju

Klub Seniora w ramach programu "Senior +" w Dusznikach-Zdroju rozpoczął swoją działalność 14 czerwca 2021 r. Klub Seniora utworzony został w celu integracji i aktywizacji społecznej oraz zaspokajania potrzeb kulturalnych środowiska osób starszych w gminie. W klubie powstała bogata oferta różnych zajęć, aktywności i spotkań. Poprzez udział w poszczególnych zajęciach uczestnikom umożliwiono rozwój zainteresowań, pobudzano do twórczego myślenia, rozwijano zdolności, odkrywano talenty, umożliwiono spędzanie wolnego czasu na działaniach, które uczą, sprawiają przyjemność i zadowolenie. Klub czynny jest od poniedziałku do piątku. Z zaplecza klubu korzystają także inne organizacje senioralne zgodnie z harmonogramem. Codzienny pobyt, świadczenia kulturalne i edukacyjne są bezpłatne. Seniorzy zyskali w ten sposób swoją własną siedzibę, przestrzeń, której zagospodarowanie będzie systematycznie dostosowywane do oczekiwań środowiska senioralnego. W lokalu – poza zapleczem kuchennym i sanitarnym – znajduje się jedna większa sala o charakterze kawiarniano-wykładowym. Siedziba jest codziennie otwarta dla seniorów i funkcjonuje zarówno jako miejsce spotkań, jak i miejsce organizacji zajęć, warsztatów, wydarzeń o charakterze kulturalno-rozrywkowym.

W roku 2024 zawarto umowę o numerze **5.S.M2.2024** na realizację zadania publicznego z Modułu II - Zapewnienie funkcjonowania ośrodka Senior+ na bieżące funkcjonowanie działalności Klubu.

Zapewniono seniorom bogatą ofertę zajęć – m.in. gimnastycznych, tanecznych, językowych i na basenie. Ponadto warsztaty kulinarne, z rękodzieła, hobbystyczne, kosmetyczne i informatyczne. Działalność kulturalna obejmowała wiele imprez o charakterze rozrywkowym i rekreacyjnym, jak również zapewnienie seniorom aktywnych i atrakcyjnych sposobów spędzania wolnego czasu (karaoke, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi itp.). W zakresie działań klubu jest również otwarta i owocna współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, podmiotami itp. działającymi na rzecz środowiska senioralnego.

Wyznacznikiem na rok **2025** jest podejmowanych działań mających na celu:

1. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów
2. nawiązanie kontaktów interpersonalnych
3. nawiązanie relacji społecznych
4. wzmocnienie seniorów na płaszczyźnie emocjonalnej
5. zaspokojenie potrzeby akceptacji i szacunku do osób starszych

6. dostarczenie pozytywnych przeżyć spędzania czasu wolnego
7. propagowanie kontrolowanego i zdrowego stylu życia
8. niwelowanie skutków osamotnienia
9. propagowanie zorganizowanych form spędzania czasu.

Całkowity koszt zadania publicznego w ramach programu wieloletniego „Senior+” wyniósł 77 760,00 zł, z tego pokryty z dotacji 38 880,00 zł i środków własnych w wys. 38 880,00 zł.

3.7. REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE - GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021 r. poz. 1249 i z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606) na organy administracji samorządowej nałożono ustawowe obowiązki.

Zadaniami gminy są w szczególności:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W Gminie Duszniki-Zdrój zadania wykonane były przez realizację zapisów Uchwały Nr LXXII/445/23 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030 i Uchwały Nr LXVII/396/23 Rady Miejskiej w Polanicy-Zdroju z dnia 20 lipca 2023 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Istotnym elementem Programu była koordynacja działań podejmowanych przez Gminę Duszniki-Zdrój w celu przeciwdziałania przemocy domowej i przemocy ze względu na płeć. W szczególności działania skierowane na rzecz osób doznających przemocy, osób zagrożonych przemocą i osób stosujących przemoc. W realizacji Programu uczestniczyli specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy domowej oraz pełniące funkcje wspierające. Funkcję realizatora, koordynatora i inicjatora działań w ramach Programu pełni Zespół Interdyscyplinarny, którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju.

3.7.1. DZIAŁANIA I INTERWENCJE PODJĘTE PRZEZ GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I GRUPĘ DIAGNOSTYCZNO-POMOCOWĄ W 2024 ROKU

Zespół Interdyscyplinarny mieści się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Zadania Zespołu realizowane były poprzez zapisy gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030. W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny pracował w składzie ustalonym Zarządzeniem Nr 107/2023 Burmistrza z dnia 05.09.2023 r., Zarządzeniem Nr 129/2024 Burmistrza Miasta Duszniki-Zdrój z dnia 01.08.2024 r. i Zarządzeniem Nr 193/2024 Burmistrza Miasta Duszniki-Zdrój z dnia 13.12.2024 r.

Tabela nr 13. Dane ZI w Dusznikach-Zdroju za 2024 r.

liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych	1
liczba posiedzeń zespołów	6
liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych	8
liczba spotkań grup	49
liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty - A” przez pracowników wszczynających procedurę:	6
- w tym przez pracowników socjalnych,	2
- w tym przez pedagogów, pracowników służby zdrowia,	1
-w tym funkcjonariuszy policji	3
liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy	2
liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty - A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”	0
liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ogółem:	8
- w tym ze względu na problem przemocy psychicznej,	7
- w tym ze względu na problem przemocy fizycznej,	3
liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	18
liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ogółem:	11
- w tym kobiet,	4
- w tym mężczyzn,	2
- w tym dzieci	5
Liczba osób objętych pomocą w różnorodnych formach wsparcia ogółem:	18
w tym, kobiet,	5
w tym, mężczyzn,	8
w tym, dzieci	5
Ogółem liczba osób objęta pomocą w formie poradnictwa:	26
w tym, w formie poradnictwa medycznego,	0
w tym, w formie poradnictwa pedagogicznego,	4

w tym, w formie poradnictwa psychologicznego,	5
w tym, w formie poradnictwa prawnego,	0
w tym, w formie poradnictwa socjalnego,	13
w tym, w formie poradnictwa zawodowego i rodzinnego	4
liczba osób dotkniętych przemocą domową, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej	7
liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty - C”	4
liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty - D”	3
liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową	6
liczba podejrzanych osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową będących pod wpływem alkoholu	1
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, na skutek ustania przemocy domowej	4
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	1
liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji w ramach lokalnego telefonu dla osób doświadczających przemocy domowej	10
liczba osób skierowanych na oddziaływania korekcyjno-edukacyjne	0
liczba osób stosujących przemoc w rodzinie uczestniczących w działaniach indywidualnych (psychologicznych) w ramach oddziaływania korekcyjno-edukacyjnego	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2024.

Wnioski:

W roku 2024 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu i 49 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych. Zespół podjął 8 Uchwał i sporządził 6 pisemnych protokołów Do Przewodniczącego Zespołu w Dusznikach-Zdroju przekazano 6 procedur „Niebieskie Karty”. Instytucją wdrożeniową procedurę „Niebieskie Karty” była Policja (3), OPS (2) i Oświata (1). Grupa Diagnostyczno-Pomocowa odbyła 49 posiedzeń i objęła pomocą ogółem 18 osób. Z analizy treści przekazanych formularzy wynika, że osobami stosującymi przemoc domową są mężczyźni (6) i kobiety (2), a osobami doświadczającymi przemocy domowej są kobiety (3), mężczyźni (1) i dzieci (4). Dominuje przemoc psychiczna (5) i fizyczna (3). W 2024 roku na skutek ustania przemocy domowej zakończono 4 procedury „Niebieskie Karty”, z uwagi na brak zasadności podejmowania działań zakończono 1 procedurę „Niebieskie Karty” natomiast odnotowano 4 przypadki stwierdzenia przez grupę diagnostyczno-pomocową brak zasadności wszczęcia i realizacji procedury „Niebieskie Karty” i odstąpienie od dalszych działań.

W roku 2024 łącznie 6 członków Zespołu i Grup uczestniczyło w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i 4 osoby w spotkaniach superwizyjnych.

3.7.2. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Na podstawie sporządzonej analizy środowiska lokalnego stwierdzić należy, że problem przemocy domowej występuje i dotyczy mieszkańców gminy pomimo, że odnotowano tendencję spadkową w procedurze „Niebieskie Karty”. Mamy świadomość, że powyższe dane mogą nie oddawać w pełni całej skali zjawiska przemocy. Systematycznie prowadzone działania lokalne (zwiększenie oferty poradnictwa psychologicznego, systematyczna edukacja) powodują zmianę świadomości społecznej i zwiększenie gotowości przez osoby doświadczające przemocy domowej do ujawniania trudnych spraw. Z przebiegu spotkań zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji pomiędzy służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie. Pomimo wielu podjętych przez Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny działań nadal widzimy konieczność prowadzenia edukacji społecznej i wsparcia osób doznających i zagrożonych przemocą szczególnie kobiet. Drugą ważną grupą są osoby starsze, które wymagają edukacji i szczególnie wrażliwego podejścia do problematyki przemocy. Dostrzega się także konieczność wprowadzenia indywidualnych zajęć programu terapeutyczno-psychologicznego dla osób stosujących przemoc domową, oraz zainicjowanie powstania grupy wsparcia dla osób dotkniętych i zagrożonych przemocą. Istotnym elementem w przeciwdziałaniu przemocy na gruncie lokalnym jest rozpowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej i stworzenia bezpiecznych standardów postępowania w sytuacji kryzysowej w związku z przemocą domową. W pracy z zakresu przeciwdziałania przemocy istotne jest stałe i systematyczne wzmocnienie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Program i jego wsparcie finansowe może wspomóc sprawniejsze działania na rzecz osób dotkniętych przemocą oraz zagrożonych zjawiskiem przemocy.

Wyznacznikiem w zakresie programu na rok 2025 jest:

1. Prawidłowa realizacja zadań wynikająca z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, aktów wykonawczych do ustawy oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Dusznikach-Zdroju na lata 2024-2030.
2. Przeszkolenie nowych członków Zespołu Interdyscyplinarnego z uwzględnieniem art. 9a ust. 5a ustawy przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu, zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej dla osób dotkniętych i stosujących przemoc domową wg nowych zadań i uprawnień.
3. Udział w superwizji grupowej dla kadry zarządzającej Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno-Pomocowych z terenu województwa dolnośląskiego zorganizowanej przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu.
4. Udział gminy Duszniki-Zdrój w ogólnopolskich kampaniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej „Stop Przemocy! - edycja 2025 i inne.
5. Organizacja lokalnej konferencji lub eventu w ramach kampanii społecznej „16 Dni Przeciwno Przemocy Ze Względu Na Płeć”.

3.7.3. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA W FORMIE DOFINANSOWANIA FUNKCJONOWANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO

W roku 2024 na realizację zadań Zespołu Interdyscyplinarnego otrzymano dotację z budżetu państwa na zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podniesienie jakości i sprawności funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego. Wartość dofinansowania w roku 2024 wyniosła 6 000,00 zł.

3.8. REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ - GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Sprawozdanie z realizacji ustawy i zadań z zakresu wspierania rodziny za 2024 rok oraz potrzeby związane z realizacją zadań na 2025 rok przyjęte są oddzielnym sprawozdaniem złożonym Radzie Miejskiej w Dusznikach-Zdroju.

3.9. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z ART. 17 UST. 1 PKT. 1 W ZWIĄZKU Z ART. 16B USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ.

3.9.1. KOORDYNACJA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Strategia na lata 2017-2025 została przyjęta Uchwałą Nr XXIX/160/16 Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju z dnia 29.12.2016 r.

W ramach koordynacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Ośrodek objął wsparciem osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, borykającymi się na co dzień z problemami bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, trudnej sytuacji mieszkaniowej, dotkniętych problemem uzależnienia i dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej. Ośrodek współpracuje Komisariatem Policji w Polanicy-Zdroju i Komendą Powiatową Policji w Kłodzku, Klubem Senior+ w Dusznikach-Zdroju, Stowarzyszeniami i Związkami na rzecz Seniorów w Dusznikach-Zdroju, Powiatowym Urzędem Pracy w Kłodzku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku, Sądem Rejonowym w Kłodzku, Placówkami Oświatowymi na terenie miasta (MZS, Przedszkole), NZOZ-ami w Dusznikach-Zdroju (Salus, Vita Medica, Medicus), Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia – Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Dusznikach-Zdroju. Współpraca z instytucjami polega na podejmowaniu wspólnych działań między innymi na rzecz bezrobotnych, podopiecznych i dzieci placówek szkolnych, załatwiania wizyt lekarskich u osób wymagających tej formy wsparcia, wypisywania wniosków i zaświadczeń, kierowanie do odpowiednich placówek, udzielaniu pomocy asystenta rodziny, uczestnictwa w wydarzeniach miejskich oraz na rzecz seniorów, wymianie informacji i podejmowanie

wspólnych działań z kuratorami i pedagogami szkolnymi, profilaktyki i edukacji w placówkach szkolnych, współpracy z innymi OPS-ami.

IV. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DUSZNIKACH-ZDROJU W ROKU 2024

Prace społecznie użyteczne

4.1. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne realizowane są od 2006 r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dusznikach-Zdroju. Program został zawarty na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Kłodzkim reprezentowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku a Gminą Duszniki-Zdrój. Prace społecznie - użyteczne były skierowane do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne mają służyć w pierwszym rzędzie weryfikacji umiejętności społeczno-zawodowych osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej i ich motywacji do zmiany swojej sytuacji na rynku pracy. W 2024 roku z możliwości czasowego zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych skorzystały 4 osoby w tym 3 kobiety. Wykonywały one zadania związane z pracą w usługach porządkowych. Wszelkie prace wykonywane przez uczestników prac społecznie użytecznych wykonywane były na rzecz gminy oraz na jej zlecenie.

System dodatków

4.2. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla rodzin, osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Ośrodek realizuje zadanie własne gminy polegające na przyjmowaniu wniosku, ustalaniu uprawnień, wydawaniu decyzji administracyjnych i przygotowaniu listy do wypłaty dodatków mieszkaniowych.

W roku 2024 do Ośrodka złożono 123 wnioski. Decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy 119 osobom i wydano 4 decyzje odmowne. Łącznie przyznano 685 świadczeń na łączną kwotę 161 827,89 zł.

Tabela nr 14. Dodatki mieszkaniowe z podziałem na użytkowników mieszkań w 2024 r.

Wyszczególnienie (użytkownicy mieszkań)		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
Ogółem		685	161 827,89
z tego w zasobie	<i>gminnym</i>	344	79 152,27
	<i>wspólnot mieszkaniowych</i>	104	23 376,50
	<i>spółdzielczym</i>	32	7693,30
	<i>innym</i>	205	51 605,82

Źródło: opracowanie własne

Dział dodatków mieszkaniowych prowadzi postępowania i wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, które to zaświadczenie wydawane jest na żądanie osoby fizycznej zamierzającej złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach części drugiej programu „Czyste powietrze” lub „Ciepłe mieszkanie”. W 2024 roku wydano 29 zaświadczeń do wniosków.

4.3. Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2024 r.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. 2022r., poz. 2687 ze zm.) wsparła dodatkową pomocą finansową gospodarstwa domowe, których wykorzystuje jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi.

Do tut. Ośrodka w roku 2024 wpłynęły 32 wnioski. Refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2024 r. wypłacono łącznie na kwotę 10 896,20 zł.

4.4. Dodatek osłonowy określony w art. 2 ust. 5 i art. 2 ust. 6. ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym.

Od 1 stycznia 2024 roku można było składać wnioski o jednorazowe świadczenie w postaci dodatku osłonowego tylko tym osobom, które spełniają kryterium dochodowe. Wsparcie finansowe, można było otrzymać po spełnieniu wymagań określonych w znowelizowanych przepisach ustawy z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, w tym przede wszystkim złożeniu w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania stosownego wniosku o jego wypłatę.

W roku 2024 złożono 218 wniosków. Rozpatrzono pozytywnie 193 wnioski, 25 wniosków zostało rozpatrzonych negatywnie. Łącznie otrzymano i wypłacono na dodatki osłonowe kwotę 56 842,64 zł.

4.5. Bon energetyczny.

Bon energetyczny przysługiwał za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. i był świadczeniem pieniężnym dla gospodarstw domowych, których przeciętne dochody w roku 2023 nie przekroczyły 2500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym albo 1700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

W roku 2024 złożono 274 wniosków. 243 gospodarstwa domowe otrzymały bon energetyczny, 29 wniosków zostało rozpatrzonych negatywnie oraz 1 wniosek bez rozpatrzenia. Łącznie wypłacono na bony energetyczne na kwotę 85 750,07 zł.

System świadczeń rodzinnych i wychowawczych

4.6. Świadczenia rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

Realizacja świadczeń rodzinnych związana jest z prowadzeniem postępowań administracyjnych w celu ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
3. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
4. zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13,
5. świadczenie rodzicielskie.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 1) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- Dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
- Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
- Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

W 2024 roku liczba świadczeń rodzinnych, wyniosła ogółem 1777 na ogólną kwotę 961 795,18 zł. Dodatkowo na składki ZUS odprowadzone od świadczeń wydatkowano kwotę 166 527,49 zł, co daje łączną kwotę świadczeń 1 128 322,67 zł.

Tabela nr 15. Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne w 2024 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki rodzinne	513	59 999,00 zł
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu: urodzenia dziecka	1	1 000,00 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	3	3 000,00 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	13	4 966,00 zł
Samotnego wychowywania dziecka	36	6 948,00 zł
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	111	10 526,82 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	59	5 930,00 zł
Rozpoczęcia roku szkolnego	22	2 200,00 zł
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	42	2 898,00 zł
Zasiłki pielęgnacyjne	747	161 233,00 zł
Świadczenia pielęgnacyjne	212	629 216,00 zł
Świadczenie rodzicielskie	18	16 065,00 zł
Składka ZUS przy świadczeniu pielęgnacyjnym	204	166 527,00 zł

Źródło: opracowanie własne

4.4.1. Pomoc dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który został wpisany do rejestru PESEL zgłaszał się do Ośrodka Pomocy Społecznej po uzyskanie wsparcia - jednorazowe świadczenie dla uchodźców - 300 zł na osobę oraz otrzymują wsparcie w postaci świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583 ze zm.)

pomocą w formie świadczeń rodzinnych objęto 26 rodzin, obywateli Ukrainy i wypłacono 950 świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 124 937,04 zł.

Tabela nr 16. Pomoc uchodźcom z Ukrainy.

Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń
Wypłata świadczenia dla uchodźcy 300 zł	0	0,00
Pomoc - świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	26	124937,04

Źródło: opracowanie własne

System świadczeń alimentacyjnych

4.7. System świadczeń alimentacyjnych

4.7.1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500,00 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

W roku 2024 liczba świadczeń alimentacyjnych, wyniosła ogółem 192 na ogólną kwotę 78 959,23 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone zostały dla 14 rodzin. Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 20. W tym okresie Ośrodek otrzymał kwotę 42 756,23 zł tytułem ściągniętych należności od dłużników alimentacyjnych+kwota odsetek w wys. 78 150,23 zł.

Należności ściągnięte z tytułu zaliczki alimentacyjnej wyniosły 417,26 zł.

Wnioski:

- spadek liczby świadczeń alimentacyjnych,
- spadek kwoty świadczeń alimentacyjnych,
- niska ściągальność świadczeń alimentacyjnych wynikająca m.in. z braku skuteczności obecnych przepisów pomimo, że przepisy pozwalają na dyscyplinowanie dłużników np. poprzez zbieranie przez gminy informacji o dochodach, aktywizację zawodową bezrobotnych, zatrzymanie prawa jazdy, wpisanie do rejestru dłużników.

4.5.2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Tabela nr 17. Podejmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań, które doprowadziły do ściągalności należności wymienionych w art. 28 ust.1 pkt 1-4 ustawy
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	17
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	0
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	1
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
Złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	11
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Zapytanie do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców	0

Źródło. Opracowanie własne

Wnioski:

W roku 2024 sporządzono łącznie 101 pism w sprawie prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz w sprawie osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń z funduszu.

Przeprowadzono 7 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 7 oświadczeń majątkowych. Zebrane informacje zostały skierowane do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne oraz gmin, które wystąpiły z wnioskami o podjęcie działań.

W 9 sprawach skierowano wnioski o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących na terenie innych gmin. Sporządzono 0 decyzji dotyczących uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Na koniec 2024 r. aktywnych zarejestrowanych było 98 dłużników alimentacyjnych. Dokonano przekazania informacji do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych (4 biura) 396 w miesiącu.

Inne świadczenia

4.8. Stypendia szkolne

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o **charakterze socjalnym** stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Ministerstwo Edukacji Narodowej, wypełniając zadanie dotyczące udzielania pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, realizuje zadanie w ramach środków rezerwy celowej budżetu państwa, która zwiększa środki na pomoc materialną realizowaną przez gminy.

Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 99,20 zł do 248,00 zł miesięcznie i może być wypłacone od jednego do dziesięciu miesięcy w danym roku szkolnym.

Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi:

- 600 zł netto na osobę w rodzinie (do 31 grudnia 2024 r.),
- 824 zł netto na osobę w rodzinie (od 1 stycznia 2025 r.).

Wysokość ww. kwoty wyliczana jest na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z art. 90d ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

W roku 2024 do Ośrodka złożono 2 wnioski o przyznanie stypendium szkolnego. Łącznie na wypłatę stypendiów wydatkowano kwotę 1 833,15 zł (dotacja w kwocie 1 435,00 zł i udział środków własnych w kwocie 398,15 zł).

V. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2025

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb w tym zakresie. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco. Ośrodek gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej.

Za priorytetowe potrzeby z zakresu pomocy społecznej na **2025** rok przyjęto:

- podejmowanie działań służących aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o nowe projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 oraz programy proponowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej,
- podnoszenie poziomu i funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie obowiązkowych kwalifikacji zawodowych i kompetencji kadry pomocy społecznej i pracowników KS+, w tym organizowanie spotkań superwizyjnych,

- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci,
- zwiększenie wydatków na usługi środowiskowe zwłaszcza asystentura osoby starszej, wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego, usługi opiekuńcze utrzymujące osobę jak najdłużej w jej naturalnym środowisku oraz usługi wspomagające, m.in. w ramach programów “Opieka wytchnieniowa” i “Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”,
- zapewnienie potrzeby bezpieczeństwa i kontaktu osobom w wieku senioralnym poprzez bieżące funkcjonowanie Klubu Senior+ oraz przyjęcie dalszej strategii jego funkcjonowania w gminie,
- zapewnienie wsparcia osobom w wieku senioralnym poprzez lokalne akcje poprawiające usługi zdrowotne np. kontynuacja usług mobilnych „Taxi-Senior”, usług terapii psychologicznej i pomocy prawnej np. „Psycholog/Prawnik w miejscu pobytu”, usług porządkowych np. „Złota Rączka”,

Należy pamiętać!!!

1. To nie osoba dostosowuje się do usługi, ale usługa do osoby, punktem wyjścia są potrzeby i preferencje osoby.
2. Udział osoby w projektowaniu i ocenie usługi jest priorytetowy.
3. Usługi świadczone przez cały okres, gdy jest ono potrzebne oraz modyfikowane w zależności od zmieniających się potrzeb i preferencji użytkowników.
4. Usługi należy świadczyć niezależnie od miejsca zamieszkania.

Potrzeby Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w środki finansowe w zakresie realizacji świadczeń, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych wymagają również środków finansowych na niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i remonty w siedzibie Ośrodka tj. potrzeba odświeżenia ścian i schodów w części korytarza budynku, inne bieżące wynikające z audytu 2024.

Sporządził:

Mariusz Winiarz - Dyrektor OPS w Dusznikach-Zdroju

w oparciu o dane statystyczne opracowane przez pracowników merytorycznych OPS